

Ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-030
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17)

Такриз

ба автореферати диссертатсияи Таваров Дилшодҷон Саидмуродович дар мавзӯи «Раванди ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ дар шароити муосир (таҷрибаи Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – ниҳодҳо, равандро ва технологияи сиёсӣ

Таҳлилу таҳқиқи паҳлуҳои гуногуни ҷомеаи иттилоотӣ зарурати давру замон мебошад. Зеро дар шароити ҷаҳонишавӣ гузариш ба ҷомеаи иттилоотӣ ба воқеияти давру замон табдил ёфта, даст кашидан аз истифодабарии технологияҳои иттилоотӣю коммуникатсионӣ ғайриимкон гардидааст. Бояд гуфт, ки истифодаи технологияҳои иттилоотӣю коммуникатсионӣ имкон медиҳанд, ки рушду инкишофи соҳаҳои гуногуни фаъолияти ҷамъиятӣ дар зинаҳои сифатан нав қарор дода шаванд. Таҳқиқоти Таваров Д.С. ба омӯзиши ҳамин масъала бахшида шуда, дар он раванди ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ дар маҷмӯъ ва хусусиятҳои рушду инкишофи ин навъи ҷомеа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди таҳқиқ қарор дода шудааст. Муаллиф муҳимияти омӯзиши мавзӯро асоснок намуда, қайд менамояд, ки раванди ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ дар замони муосир яке аз масъалаҳои муҳими рушду инкишофи ҷомеа маҳсуб ёфта, ба тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятӣ таъсири амиқ расонида, рафтори одамон, муносибатҳои ҷамъиятӣ ва фаъолияти онҳоро ба қуллӣ тағйир медиҳад. Дар ин раванд ҳаёти сиёсии ҷомеа дар зери таъсири дигаргуниҳои технологияю иттилоотӣ қарор гирифта, шакл ва мазмуни худро тағйир медиҳад. Пеш аз ҳама, дар раванди идоракунии давлатӣ истифода гардидани технологияҳои иттилоотӣю коммуникатсионӣ сиёсати давлатиро ба дигаргунии ҷиддӣ рӯ ба рӯ намуда, дар назди он вазифаҳои навро мегузорад. Чунончи, ташаккули ҳукумати электронӣ, ба амал омадани ҳузури ҳукумат дар шабакаи интернет, таъмин намудани хизматрасониҳои давлатӣ дар заминаи системаҳои иттилоотӣ ва ғ. дигаргуниҳое мебошанд, ки сиёсати иттилоотии давлатро мазмуни нав мебахшанд (С.3). Дар ҳақиқат ҷомеаи иттилоотӣ ҳамаи соҳаҳои ҳаёти ҷамъиятиро фаро гирифта, аз ҷониби муҳаққиқони соҳаҳои гуногуни илм вобаста ба соҳаи дахлдор метавонанд мавриди баррасӣ қарор дода шаванд. Аз ин рӯ, дар илмҳои сиёсӣ муҳаққиқон бештар ба омилҳои сиёсии ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ машғул гардида, хусусиятҳои ин соҳаи

✓
фаъолиятро бо дарназардошти истифодабарии технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ нишон медиҳанд. Дар робита бо ин яке аз муваффақиятҳои муаллиф низ дар он ифода меёбад, ки ӯ тавонистааст, дар боби дуҷумла диссертатсияи худ омилҳои сиёсии ҷомеаи иттилоотиро нишон диҳад. Аз ҷумла, дар ин қисми таҳқиқот бештар ба масъалаҳои ташаккулёбии ҳукумати электронӣ, истифодаи технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ дар раванди идоракунии давлатӣ, нақши давлат дар рушди ҷомеаи иттилоотӣ ва сиёсати иттилоотонии давлат таваҷҷуҳи зиёд дода шудааст.

Яке аз қисмҳои ҷолиби диққат асосҳои методологии таҳқиқот мебошад (С.8). Бояд гуфт, ки натиҷаи ҳар як таҳқиқот аз он вобастааст, ки методҳои таҳқиқотӣ чи гуна интихоб мегарданд ва барои омӯзиши мавзӯи интихобшуда онҳо то кадом дараҷа мувофиқат менамоянд. Ба андешаи мо, бо дарназардошти хусусиятҳои муҳими илмҳои сиёсӣ, методҳои интихобгардида барои омӯзиши ҷомеаи иттилоотӣ мувофиқанд. Ҷолиби диққат ин аст, ки муаллиф тарзи истифодаи методҳои мазкурро тавсиф намудааст ва мувофиқати онҳоро низ нишон додааст, ки чунин навъи кор барои муҳаққиқони дигар хеле аҳамиятнок мебошад.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, навоариҳои илмӣ таҳқиқот, нуктаҳои, ки барои ҳимоя пешниҳод гардидаанд, бо сохтори таҳқиқот пурра мувофиқат менамоянд. Зеро таҳқиқоти мазкур аз се боб ва шаш зербоб иборат буда, вобаста ба ҳар як зербоб мақсадгузори, навоарӣ ва нуктаҳои муҳим нишон дода шудаанд (С.8-11).

Қайд намудан бамаврид аст, ки таҳқиқоти Таваров Д.С. аҳамияти зиёди илмию назариявӣ ва амалӣ дорад. Аҳамияти илмию назариявӣ таҳқиқоти мазкур дар он ифода меёбад, ки муаллиф дар раванди таҳқиқи ҷомеаи иттилоотӣ доираи васеи адабиёти илмиро мавриди омӯзиш ва таҳлил қарор дода, дар заминаи баррасии онҳо моҳияти ин навъи ҷомеаро нишон додааст. Инчунин ҳулосаҳои муаллиф бо дарназардошти таҳлилҳои илмию назариявӣ ба вучуд оварда шудаанд. Аҳамияти амалии таҳқиқот бошад дар он ифода меёбад, ки муаллиф дар раванди омӯзиши ташаккулёбии ҷомеаи иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон паҳлуҳои гуногуни онро мавриди омӯзиш қарор дода, дар баробари муваффақиятҳои дар ин соҳа баамаломата, инчунин камбудии норасогихоро низ нишон додааст. Вобаста ба камбудииҳо ва монеаҳои дар ин самт мавҷуда муаллиф тавсияҳои амалӣ пешниҳод намудааст, ки ҷолиби диққат мебошанд.

Мундариҷаи асосии таҳқиқот дар як монография ва ҳашт мақолаи илмию таҳқиқотии муаллиф инъикос гардидаанд. Ҳамаи нашрияҳои муаллиф бевосита ба мавзӯи таҳқиқотии ӯ алоқаманд мебошанд.

Дар маҷмӯъ, мазмун, мундариҷа ва муҳтавои автореферат паҳлуҳои асосии таҳқиқоти мазкурро ифода менамоянд. Мазмуни автореферат аз он шаҳодат медиҳад, ки муаллиф дар омӯзиши ин масъала саҳми зиёд гузоштааст. Аз ин рӯ, натиҷаҳои таҳқиқоти ӯ барои илмҳои сиёсӣ аҳамияти зиёди илмию назариявӣ доранд.

Ҳамин тариқ, таҳқиқоти Таваров Дилшодҷон Саидмуродович дар мавзӯи «Раванди ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар шароити муосир (таҷрибаи Тоҷикистон)» бо дарназардошти муқаррароти Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шуда, барои муҳаққиқони ҷавон хеле аҳамиятнок буда, хулосаҳо ва тавсияҳои амалии он дар ҳалли масъалаҳои ҷойдошта хеле муфид мебошад. Методҳои илмии истифодагардида, адабиёти омӯхташуда, натиҷаҳои таҳқиқот ва сохтори он ба ихтисоси интихобнамуда мувофиқат менамоянд. Инчунин гуфтан мумкин аст, ки таҳқиқоти мазкур дар сатҳи илмӣ омода гардида, ба яке аз масъалаҳои муҳимтарини замони муосир, ки дурнамои рушди мамлакатро ифода менамояд, бахшида шудааст. Саҳми муаллиф дар омӯзиши мавзӯи интихобгардида баръало эҳсос мегардад. Хулосаҳо, натиҷаҳои таҳқиқот, тавсияҳои амалӣ ва наشرҳои ҷопнамудаи муаллиф шаҳодат аз он медиҳанд, ки таҳқиқоти мазкур мустақилона анҷом дода шудааст. Дар маҷмӯъ гуфтан мумкин аст, ки таҳқиқоти мазкур кори илмии анҷомёфта ба шумор рафта, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 – ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ мебошад.

Номзоди илмҳои сиёсӣ, ходими илмии
шуъбаи масъалаҳои сиёсии
муносибатҳои байналмилалӣ
Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи
ба номи А.Баҳоваддинови АМИТ

Юсуфҷонов Ф.М.

Имзои Юсуфҷонов Ф.М.-ро тасдиқ менамоям.

Мудирӣ шуъбаи кадрҳои ИФСҲ ба номи А.Баҳоваддинови АМИТ

Суроғай муқарриз:

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе,
ҳиёбони Рӯдакӣ 33.

Тел.: +992 918 581005

E-mail: dissertantu@mail.ru